

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СХВАЛЕНО

вченю радою Одеського
національного медичного
університету
від «21» 12 2021 р.
Протокол № 5

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Одеського національного
медичного університету

Валерій ЗАПОРОЖАН

Введено в дію наказом ОНМедУ

«18» 12 2021 р. № 10-0

ПОЛОЖЕННЯ

**про розробку, організацію і проведення маркетингових, соціологічних,
соціально-психологічних і психологічних досліджень стейкхолдерів в
Одеському національному медичному університеті**

Одеса – 2021

1. Загальні положення

1.1. Положення про розробку, організацію і проведення маркетингових, соціологічних, соціально-психологічних і психологічних досліджень щодо системи медичної освіти та стейкхолдерів Одеського національного медичного університету (далі – Університет) є складовою частиною комплексу нормативних документів із забезпечення якості вищої освіти в Університеті.

1.2. Положення про розробку, організацію і проведення маркетингових, соціологічних, соціально-психологічних і психологічних досліджень системи медичної освіти та стейкхолдерів Одеського національного медичного університету (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості (2019), Статуту Одеського національного медичного університету, Концепції стратегічного розвитку Одеського національного медичного університету на період до 2025 року, Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному медичному університеті, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Одеському національному медичному університеті.

1.3. Положення розроблено з метою унормування процесу розробки, організації і проведення досліджень, процедур аналізу, представлення та використання результатів маркетингових, соціологічних, соціально-психологічних і психологічних досліджень

1.4. Метою досліджень є отримання об'єктивної інформації стосовно функціонування системи медичної освіти, рейтингу і репутації Університету, соціально-психологічного клімату серед колективів Університету, а також якості освіти, освітнього процесу та освітніх потреб як внутрішніх стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністрації Університету), так і зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, випускників, представників громадських об'єднань та органів влади, абітурієнтів тощо) Університету задля формування позитивного наукового, академічного і професійного іміджу, удосконалення освітнього процесу та налагодження комунікаційних зв'язків зі стейкхолдерами вишу.

1.5. Завданнями застосування даних маркетингових, соціологічних, соціально-психологічних і психологічних досліджень (далі – дослідження) в Університеті є:

- розширення участі внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів в управлінні Університетом, отримання зворотного зв'язку щодо організації освітнього процесу та інших процесів в Університеті;
- удосконалення організації і здійснення освітньої діяльності;

- забезпечення науково-педагогічних працівників необхідною інформацією, що дозволяє цілеспрямовано вдосконалювати окремі аспекти викладацької діяльності, покращувати її якість;
- забезпечення керівництва Університету інформацією про стан якості освіти, освітньої діяльності й освітньої інфраструктури;
- розроблення рекомендацій щодо формування позитивного іміджу Університету та налагодження комунікаційної діяльності зі стейкхолдерами;
- розроблення рекомендацій щодо підвищення якості освіти, якості освітньої діяльності й освітньої інфраструктури, удосконалення освітнього процесу в Університеті;
- розроблення рекомендацій щодо психологічної, соціальної та інших форм підтримки та супроводу учасників освітнього процесу.

1.6. Розробка, організація і проведення досліджень здійснюється регулярно та систематично із дотриманням етичних норм на принципах: прозорості, академічної добroчесності, добровільності, об'єктивності та конфіденційності.

1.7. Регулярний моніторинг зовнішнього середовища, дослідження думки внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів Університету, а також системний аналіз освітнього процесу є складниками системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті.

1.8. Дослідження думки стейкхолдерів освітнього процесу, зокрема методом опитування, є формою участі внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів Університету у системі забезпечення якості освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого навчання».

2. Порядок, методика та періодичність проведення досліджень

2.1. Дослідження здійснюється відповідно до плану заходів. Зокрема опитування та вивчення думки внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів Університету містять терміни проведення і затвержується ректором за поданням керівника відділу забезпечення якості освіти не пізніше 15 жовтня поточного навчального року.

2.2. Дослідження у вмотивованих випадках можуть проводитися поза планом за ініціативою адміністрації Університету (ректора, проректорів, керівників структурних підрозділів, зокрема навчальним відділом, навчально-методичним відділом, відділом аспірантури та докторантury, деканами факультетів), гарантів освітніх програм, Приймальною комісією та органів студентського самоврядування Університету, результати яких мають надаватися до відділу забезпечення якості освіти.

2.3. Дослідження здійснюється з використанням затверджених Центральною кваліфікаційною методичною радою Університету методів та методик дослідження. Вибір напряму дослідження та відповідних методів і методик формується в залежності від завдань Університету у межах

компетентності внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів та можуть коригуватися за обґрунтованими пропозиціями. Затверджені методики є базовими для лонгітюдного дослідження стейкхолдерів Університету. Відділом забезпечення якості освіти та органами студентського самоврядування можуть бути розроблені інші методики для спеціальних завдань.

2.4. Предметом досліджень є ринкові, соціальні, освітні, комунікаційні та соціально-психологічні чинники, які впливають на формування критеріїв щодо медичної освіти та рівня задоволення різних стейкхолдерів Університету.

2.5. Учасниками дослідження можуть бути:

- Внутрішні стейкхолдери: здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти всіх факультетів Університету, науково-педагогічні працівники, адміністрація Університету;
- Зовнішні стейкхолдери: роботодавці, випускники, представники громадських об'єднань та органів влади, абітурієнти тощо).

2.6. Залучення внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів у дослідження передбачає отримання інформації та аналіз думки щодо різних аспектів організації освітньої діяльності в Університеті і конкретних питань, які потребують всебічного вивчення й глибшого розуміння поточної ситуації, за наступними напрямками:

- 2.6.1. Залучення здобувачів освіти (слушачів та курсантів) у дослідження передбачає отримання інформації про:
- рівень задоволеності якістю освітніх програм;
  - якість змісту, структури та реалізації освітніх програм;
  - якість кадрового, методичного та матеріально-технічного забезпечення;
  - якість викладання навчальних дисциплін та викладацької діяльності науково-педагогічних працівників;
  - якість проведення контрольних заходів, об'єктивність оцінювання та наявність/відсутність інформування про критерії і методи оцінювання заздалегідь, зрозумілість і прозорість критеріїв оцінювання з дисципліни;
  - якість організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
  - якість практичної підготовки;
  - дотримання принципів студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання (зокрема, поваги і уваги до потреб здобувачів освіти, гнучкості навчальних траєкторій тощо);
  - рівень задоволеності здобувачів освіти організаційно, інформаційно, психологічно підтримкою тощо;
  - реалізації права на вибір навчальних дисциплін та можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії;
  - дотримання принципів академічної добродетелі;

- дотримання в Університеті вимог із запобігання корупції;
- реагування в Університеті на виявлені факти булінгу, дискримінації, дотримання процедур вирішення конфліктів;
- реалізацію права на навчання за освітньою програмою для маломобільних верств населення, осіб з особливими освітніми потребами тощо.

2.6.2. Залучення роботодавців у дослідження спрямоване на отримання інформації про:

- відповідність компетентностей, набутих здобувачами освіти, зайнятому місцю праці;
- рівень задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Університеті;
- відповідність потребам ринку праці у випускниках за даною освітньою програмою (спеціальністю);
- рівень конкурентноспроможності випускників Університету;
- затребуваність освітньої програми;
- потребу у інших освітніх пропозиціях;
- можливості для розширення напрямків взаємодії із роботодавцями та залучення їх до освітнього процесу тощо.

2.6.3. Залучення випускників у дослідження передбачає отримання інформації про:

- якість освітньої програми, за якою було здобуто освіту;
- відповідність змісту здобутої освіти потребам ринку праці;
- можливість працевлаштування за здобутою професією;
- потреби в освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання тощо.

2.6.4. Залучення науково-педагогічних працівників у дослідження спрямоване на отримання інформації про:

- заходи для підвищення якості організації освітнього процесу;
- існування можливостей одержати підтримку в розвитку своїх навичок у сфері педагогічної діяльності та стимулів для професійного розвитку;
- заохочення наукової діяльності для посилення зв'язку між освітою і дослідженнями;
- застосування інноваційних методів викладання та нових технологій;
- дотримання чітких, прозорих і справедливих процедур набору працівників та забезпечення належних умов для професійної діяльності;
- якість інфраструктури Університету тощо.

Перелік не є вичерпним, за необхідності до переліку можуть додаватися напрямки досліджень за актуальною тематикою у відповідності до існуючих потреб, які потребують змістового вивчення для швидкого реагування на зміни у вищій медичній освіті, науці та практиці та у суспільстві, загалом.

2.7. Організаційно-методичну підтримку проведення досліджень, аналіз результатів вивчення думки стейкхолдерів Університету здійснюють Відділ забезпечення якості освіти та Навчально-виробничий комплекс інноваційних

технологій навчання, інформатизації та безперервної освіти. Технічну підтримку здійснює відділ інформаційних технологій.

2.8. Дослідження думки здобувачів вищої освіти першого та другого рівня вищої освіти щодо якості освітньої програми та якості освіти здійснюється не менше, ніж один раз на рік.

2.9. Дослідження думки здобувачів вищої освіти першого та другого рівня вищої освіти щодо якості викладацької діяльності здійснюється:

- для кафедр I-III курсів – протягом екзаменаційної сесії I та II семестру навчального року після завершення вивчення навчальних дисциплін;
- для кафедр IV-VI курсів – здійснюється протягом року, після проходження циклу з навчальної дисципліни.

2.10. Дослідження думки здобувачів вищої освіти третього рівня вищої освіти здійснюється щорічно у II семестрі поточного навчального року. 2.11. Дослідження думки інших стейкхолдерів Університету (науково-педагогічних працівників, роботодавців, випускників тощо) здійснюється один раз на два роки або по мірі необхідності.

2.11. Загальними методами дослідження думки можуть бути опитування, фокус-групові дослідження, інтерв'ю, контент-аналіз. Загальними методами діагностики соціально-психологічного клімату колективів можуть бути анкетування, інтерв'ю, соціометрія тощо. Загальними методами дослідження зовнішнього середовища є статистичні данні, моніторинг ЗМІ, контент-аналіз соціальних мереж тощо.

2.12. Опитування можуть проводитися у формі онлайн-анкетування або за допомогою паперових анкет. Інформація про проведення опитування розміщується на офіційному сайті Університету за тиждень до його початку.

2.13. Методика обробки інформації залежить від обраного методу дослідження.

2.14. Фахове опрацювання та аналіз результатів анкетування, складання узагальненого звіту про стан якості освітньої діяльності в Університеті здійснюється відділом забезпечення якості освіти.

2.15. Результати дослідження зберігаються у відділі забезпечення якості освіти. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти щодо якості викладацької діяльності зберігаються у відповідних деканатах.

2.16. Результати дослідження та сформовані висновки доводяться до відома ректора, проректорів з науково-педагогічної діяльності, декана факультетів, гарантів освітніх програм, завідувачів відповідних кафедр. Результати оцінювання якості викладацької діяльності здобувачами вищої освіти доводяться індивідуально кожному завідувачу кафедри. Результати оцінювання якості викладацької діяльності здобувачами вищої освіти не підлягають публічному оприлюдненню.

2.17. Результати здійснених досліджень рекомендовано обговорювати на засіданнях кафедр, Вчених та Науково-методичних рад факультетів Університету, Центральної кваліфікаційної методичної ради Університету Вченої ради Університету.

2.18. Результати дослідження враховуються під час:

- удосконалення освітнього процесу, освітньої діяльності та інфраструктури в Університеті;
- формування, перегляду та оновлення освітніх програм;
- удосконалення змісту і структури навчальних дисциплін;
- розробки нових навчальних дисциплін;
- оновлення змісту та процедури проходження практик;
- вибору технологій і методів викладання навчальних дисциплін;
- розробці програм підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників;
- покращення психологічної, інформаційної та інших форм підтримки учасників освітнього процесу;
- визначення рейтингу науково-педагогічних, педагогічних працівників, під час формування індивідуальних планів викладачів на наступний рік; атестації та прийнятті рішення щодо продовження трудового договору (контракту);
- тощо.

2.19. Результати дослідження в узагальненому вигляді оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету у відповідному розділі.

3. Прикінцеві положення

3.1. Це положення затверджується вченого радою Університету і вводиться в дію наказом ректора.

3.2. Зміни, доповнення та уточнення до цього Положення вносяться і затверджуються в тому ж порядку, що й саме Положення.